

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ โดยใช้กระบวนการ
สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกันทรวิชัยและชุมชนบ้านลุมพุก
ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย นางนภาพร เชนบุรัมย์ **ปริญญา** ค.ม. (หลักสูตรและการสอน)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ.ดร.เอนก ศิลปนิลมาลย์ ประธานกรรมการ
อาจารย์พูนศักดิ์ ศิริโสม กรรมการ
อาจารย์นิคม ชมภูหลง กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2548

บทคัดย่อ

ในการจัดการศึกษาสถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ขึ้นใช้ใน
สถานศึกษาตามสภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์และพัฒนา
กิจกรรมการเรียนการสอนอีกทางหนึ่ง การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่น พัฒนาแผนการเรียนรู้เรื่องการสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อหารูปแบบกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน
กันทรวิชัยและชุมชนบ้านลุมพุก ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรวิชัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 40 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง
(Purposive Sampling) และสมาชิกกลุ่มจักสานบ้านลุมพุก จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษาค้นคว้ามี 10 ชนิด ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม 3) หลักสูตร
ท้องถิ่น 4) แผนการเรียนรู้ 5) คู่มือครู 6) แบบวัดทักษะการปฏิบัติกิจกรรม
7) แบบทดสอบ 8) แบบวัดความพึงพอใจ 9) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
10) แบบประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95)
2. แผนการเรียนรู้ เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.36/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
3. แผนการเรียนรู้ เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 30.43 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90)
5. ครูท้องถิ่นที่ทำการสอนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51)
6. รูปแบบของกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกันทรวิชัยและชุมชนบ้านลุมพุก เป็นการร่วมมือทุกขั้นตอนตั้งแต่สร้างหลักสูตร ดำเนินการใช้หลักสูตร และประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งทุกฝ่ายให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

โดยสรุป การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ โดยใช้กระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกันทรวิชัยและชุมชนบ้านลุมพุกในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความภูมิใจในผลงาน ชุมชนบ้านลุมพุก มีความภูมิใจที่ได้ร่วมมือในการจัดการศึกษา และเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ส่งผลให้การจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น ประสบผลสำเร็จ

TITLE Developing a Curriculum Entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes”
by Using the Process of Building Collaboration between Kantharawichai
School and Ban Lumphuk Community in Tambon Khok Phra, Amphoe
Kantharawichai, Changwat Maha Sarakham

AUTHOR Mrs. Napaporn Dejburum **DEGREE** M.Ed. (Curriculum and Instruction)

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Anake Silpanilmalaya Chairman
Poonsak Sirisom Committee Member
Nikom Chompoolhong Committee Member

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2005

ABSTRACT

In provision of education the educational institution can develop local curricula to implement in its own institution according to the local conditions and available resources which can be used to benefit and develop learning-teaching activities as well. Thus this study aimed to develop a local curriculum, to develop learning plans entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” for Matthayomsuksa 2 (grade 8) to have an efficiency, and to determine a model of the process of building collaboration between Kantharawichai School and Ban Lumphuk Community in organization of learning entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes”. The sample used in this study consisted of 40 Matthayomsuksa 2 students at Kantharawichai School under the Office of Maha Sarakham Educational Area 1 as selected through the purposive sampling technique, and 23 members of the weaving group at Ban Lumphuk. Ten types of instruments used in this study included: 1) an interview form, 2) a questionnaire, 3) a local curriculum, 4) learning plans 5) a teacher's handbook, 6) an activity performance skill scale, 7) a test, 8) a satisfaction scale, 9) a curriculum evaluation form for the expert, and 10) a test validity evaluation form. The statistics used for analyzing data were mean, standard deviation, and percentage; and t-test (dependent samples) was employed for testing hypotheses.

The results of the study were as follows:

1. The developed local curriculum entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” for Matthayomsuksa 2 was appropriate at a high level ($\bar{X} = 3.95$).
2. The learning plans entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” for Matthayomsuksa 2 had an efficiency of 87.36/85.00 which was higher than the established requirement of 80/80.
3. The learning plans entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” had a t-efficiency of 30.43. Learning achievements after learning were higher than before learning at the .01 level of significance.
4. The students who learned through the local curriculum entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” had satisfaction with the curriculum at a high level ($\bar{X} = 3.90$).
5. The local teachers who taught through the local curriculum entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” had satisfaction at the highest level ($\bar{X} = 4.51$).
6. The model of the process of building collaboration between Kantharawichai School and Ban Lumphuk Community was a collaboration at every stage from curriculum construction, operation of curriculum implementation to curriculum evaluation in which all sections collaborated well.

In conclusion, this development of the local curriculum entitled “Weaving Bamboo Rice Boxes” by using the process of building collaboration between Kantharawichai School and Ban Lumphuk Community made the students interested in learning. The students had high learning achievements and were proud of their works. Ban Lumphuk Community was proud of its collaboration in providing education and realized the importance of its own local wisdom, resulting in provision of education by using the local curriculum being successful.